

אין עוד מלבדו

לע"נ מו"ר הגאון ר' יצחק אייזיק ב"ר בנימין זאב מנצח זצוק"ל
נלב"ע י"ב תמוז תשפ"ג

ועד שבועי שנמסר ע"י אחד הדרשנים שליט"א

פרשת לך-לך

יציאה מאזור הנוחות

מחסומים אלו קיימים אצל כל אדם, וכל הזמן צריך לחשוב: איך שוברים אותם, איך אני עושה עוד מאמץ, כי המאמץ הזה אין לשער כמה הוא שווה,

חוק אי ההתיישנות

וזהו לך לך, להיות כל הזמן במצב של: אַרְח תַּיִם לְמַעַלָּה לְמַשְׁפִּיל (משלי טו, כד), שלא תהיה אותה תפילה, שלא תהיה אותה השגה של אתמול, שהכל הכל יהיה חדש, שההשגה תהיה חדשה, נעלית יותר, ככה בכל מצוה ומצוה, אדם לומד תורה, כ"כ בקלות הוא יכול ליפול ברשת הזו של מלומדה, זה וְנוֹשְׁנֶתָם בְּאֶרֶץ (דברים ד, כה), אדם שחלים עליו חוקי התיישנות. "חי פרעה כי מרגלים אתם" אתה יודע למה חי פרעה? למה הייצר הרע כ"כ מציק לך? כי מרגלים אתם כי אתם פועלים מתוך "הרגל"

אין אסיר כאדם מורגל

נמצא א"כ, שה-לך לך זה כנגד ההרגל, זה כל הזמן השבירה הזו, ההתקדמות הזו. אומרים כמה פעמים ביום (בברכות השחר ובפסוקי דזמרה): ה' מתיר אסורים, מזה מתיר אסורים? האסיר הכי גדול בעולם זה אדם שמתרגל, אדם שההרגל שולט בו, וזה קיים אצל כולנו, אין כמעט אדם שזה לא שייך בו, זה הקרב הכי גדול על החיים צריך להיות סביב הנקודה הזו. ש"המלומדה" לא ישתלט עלינו, אדם "מסתודד" עם מלך העולם הרי אין מאושר ממנו בעולם, למה הוא נראה כמו מלפפון חמוץ? אלא שההרגל השתלט עלינו

התקדמות תמידית

לפרוץ את מסגרת ההרגל

הניסיון של כל אדם בחיים: לך לך, כמעט כל אדם בעולם כשהוא מתרגל למצב מסוים, כך הוא רוצה להישאר, כל אחד לפום דרגה דיליה, כל אחד יש לו איזה שהוא סדר, איזה שהוא מבנה, ושם הוא ננעל, זאת "המסגרת" שלו על עצמו. ז"א, אני מתפלל ככה, אני לומד ככה, אני עושה את המאמץ הזה, ובמשך הזמן זה המסגרת שלו, ואת המסגרת הזאת מאוד קשה לפרוץ, כי שם הוא ייצב את עצמו, שם הוא מבוסס.

וזה רמוז ב-לך לך, שהכוונה בזה, שאדם צריך לשאוף ולהיות במצב שהוא כל הזמן ירחיב את המסגרת הזו, לעשות עוד מאמץ ועוד מאמץ. וזו עבודה מאוד גדולה, כי כביכול מה שהוא כבר מתאמץ זהו גבול המאמץ שלו, ומעבר לזה הוא לא יכול.

וזה אולי הסוד של: אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים למאה ואחת, על האחת הזה נאמר: ושבתם וראיתם... בין עובד אלקים לאשר לא עבדו, ועוד מדויק מדברי הגמ' שם, שהמרחק ביניהם הוא גדול, שהרי הפס' אומר: וְשַׁבְתֶּם וְרֵאִיתֶם בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע בֵּין עֶבֶד אֱלֹקִים לְאִשָּׁר לֹא עֲבָדוּ (מלאכי ג, יח), משמע שאותו מרחק שיש בין צדיק לרשע אותו מרחק יש בין שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת פעמים, למה? בגלל הניסיון הזה, שהוא קשה מאוד מאוד, שהרי אדם שאף להגיע למאה פעמים, והוא הגיע לשם, אח"כ קשה לו מאוד לפרוץ את המסגרת הזו.

אברהם אבינו, הָאָדָם הַגָּדוֹל בְּעֵנָקָיִם (יהושע יד, טו), אברהם הָעֶבְרִי (שם שם, יג), כל העולם בעבר א' והוא בעבר השני, במה הייתה הגדלות שלו? בזה שהוא גילה את הבורא, הגמ' בנדרים אומרת: בין שלוש שנים הכיר אברהם את בוראו, וכמש"כ במדרש: א"ר יצחק: משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום וראה בירה דולקת, אמר: תאמר שהבירה הזו בלי מנהיג??? הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו: אני הוא בעל הבירה, אני הוא בעל הבית.

חידת הייקום

ז"א, אדם נולד לתוך עולם שכולו ע"ז, תרח ונמרוד, כמש"כ ברמב"ם על דור בני אנוש: בנ"א טעו טעות גדולה ונבערה עצת אותו הדור, אמרו: הואיל והקל ברא גלגלים וכוכבים - חָלַק להם כבוד. זה היה עיקר ע"ז.

כמו שהרמב"ם ממשיך שם: כיון שנגמל איתן זה התחיל משוטט בדעתו והוא קטן, ולחשוב ביום ובלילה, והיה תמך: איך אפשר שיהיה הגלגל הזה מאיר תמיד ולא יהיה בורא שיסובב אותו?! לפי שאי אפשר שיסובב את עצמו, ולא היה לו לא מלמד ולא מודיע, אלא מושקע באור כשדים בין עובדי ע"ז, הטיפשים, ואביו ואמו וכל העם עובדים ע"ז וליבו משוטט, עד שהשיג דרך האמת, והבין קו הצדק מדעתו הנכונה, וידע שיש שם אלוך אחד, והוא מנהיג הגלגל, והוא ברא הכל, והוא בכל הנמצא, ואין בכל הנמצא אלוך חוץ ממנו, ע"כ תוכן דבריו.

כ' בתחילת החזו"א מידת האמונה היא נטיה דקה מעדינות הנפש. אם האדם הוא בעל נפש, ושעתו שעת השקט, חפשי מרעבון תאווני, ועינו מרהיבה ממחזה שמים לרום, והארץ לעומק, הוא נרגש ונדהם, כי העולם נדמה לפניו כחידה סתומה, כמוסה ונפלאה, והחידה הזאת מלפפת את לבבו ומוחו, והוא כמתעלף, לא נשאר בו רוח חיים, בלתי אל החידה כל מעיינו ומגמתו, ודעת פתרונה כלתה נפשו, ונבחר לו לבוא באש ובמים בשבילה, כי מה לו ולחיים, אם החיים האלה נעלמים ממנו תכלית ההעלם, ונפשו סחרחרה ואבלה וכמהה להבין סודה ולדעת שורשה והשערים ננעלו...

ז"א, בשביל לפתור את החידה, אדם שיש לו קצת לב, הוא כל כולו אחוז השתאות להבין, וככה אנחנו צריכים

להיות כמו ילד קטן, משתהה: זה לא יכול להיות, עד שההכרה הזו כ"כ עמוקה אצלו, שהוא שובר את כל הצלמים.

ההתבוננות בבריאה מביאה לשמחה

האם הדבר הזה תופס את הלב שלנו?, האם גם אנחנו מתפעלים ומשתעים לנוכח נפלאות הבריאה? כי כשאדם מתבונן בבריאה אז אדם באופן טבעי צריך להגיע לדברים שא"א לתאר, קודם כל, השמחה, וכמו שהחזו"א כותב שם: כאשר זכה שכל האדם לראות אמיתת מציאותו ית' מ-י-ד הוא מתמלא שמחה וגיל עד אין קץ. הבריאה כולה "זועקת" אמיתת מציאותו יתברך ובמילא אם אדם ישמח עם הדבר הזה, הוא ישמח בכל מצוה, "שמחת גיל אין קץ" כל מילה תורה ילמד בשמחת גיל אין קץ, והוא יהיה תפוס בחסד האלוקי. כך צריכים כל הזמן להיות תפוסים בחסדים שהקב"ה עושה עימנו.

כאב באצבע - מונע תלונות

בדיוק אמרתי אתמול למישהו, ראיתי שהוא מתלונן על כל מיני הבליים, אז אמרתי לו: אתה יודע למה אתה מתלונן? הוא אמר לי: למה? אמרתי לו: בגלל שלא כואבת לך האצבע, הוא אמר לי: מה הקשר? אמרתי לו: שכשאדם האצבע שלו כואבת אז כל מיני שטויות לא מעסיקות אותו, כי כרגע כל כולו תפוס בכאב של האצבע שלו. אז בבקשה אל תשתמש בחסד של הקב"ה בכך שלא "מרתק" אותך לבעיה כזו או אחרת ותשתמש עם זה כנגדו. להתלונן רח"ל

התבוננות בניסים מביאה לאסירות תודה

כשאדם מתבונן בגדלות ה' אז ישר הוא סומך על חסד ה', הוא מבין שכמו שהקב"ה דאג לו עד היום כך ימשיך לדאוג לו, וכמו שהח"ח אומר להתבונן על הניסים שקרו לו מאז שהוא נולד, ואח"כ היה ילד, וכל הדברים הטובים שקרו לו, כמה הוא שמר עליו מצער, כמה פעמים הוא כמעט נפל, וכמה פעמים הוא כמעט הסתבך, והוא הציל אותו, אין סוף, בכך הוא יהיה אסיר תודה אליו.

אם ה' לא ישמור עיר...

ובמיוחד עכשיו, שהתגלה לעין כל שאין צבא, והקב"ה הוא ששומר עלינו, הצבא כל מה שהוא עשה, כל הגדרות, וכל התצפיתניות, וכל האלקטרוניקות, השקעות של מיליארדים הכל לא קיים, מתברר שלא היה צבא,

ז"א, שהשמירה היא רק ממנו יתברך ורק הוא יתברך
"הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל"

הכרח השינוי

וצריך להבין, שאחרי שראינו שבמרחק כ"כ קטן מאיתנו התרחשה שואה כ"כ מזעזעת, אז זה מחייב אותנו להשתנות שינוי טוטאלי, שינוי מוחלט, שנתבונן בנס של הקיום שלנו, שעל כל יום שאנחנו הולכים כאן בשקט על אף שיש בתוכנו ומסביבנו ומאחורינו ומעלינו ומצדדינו, הכל מלא אויבים ואנשי רשע שרוצים לכלות אותנו, והקב"ה מציל אותנו מידם.

אמונה בניהול האלוקי התמידי

המחשבה שלנו: שיש כל הזמן איזה משהו טבעי, תשמע, למה זה לא קורה... למה הנהג שטס ממולנו לא נכנס בנו? כי הוא נהג זהיר, ממש לא, הוא לא נכנס - כי הקב"ה שומר עליך, וככה צריך לראות את זה.

וככה כל הזמן, שאדם הלך לרופא וחזר, כי הקב"ה ליווה אותו, והקב"ה ריפא אותו, והקב"ה שומר עליו, והקב"ה מחייה אותו בכל רגע, וכמו שאומרים: על חיינו המסורים בידיך.

וככה אדם צריך לראות את הדברים, ולהודות ע"ז, ה' אני מודה לך שהילד חזר בריא ושלם, שהילדים קמים בריאים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם כמו שאומר הרמב"ן, הטבע הוא בסה"כ נס שהתרגלנו אליו, אבל זה נס, לקחת עיר שיש בה מאות אלפי תושבים, עם עשרות אלפי ילדים שיוצאים בכל בוקר וחוזרים בריאים ושלמים, ובמיוחד שהילדים עושים דברים הכי מסוכנים, וברחובות נוסעים לפעמים נהגים כמו שיכורים, והקב"ה מחלץ נפשו. זה לך לך, צא מההתרגלות שלך, צא מהמאסר הזה של הראייה של ההרגל.

הכל הוא דבר ה'

עוד דוגמא שרואים את גדולתו של אברהם אבינו. שנא' עליו: הגדול בענקים (יהושע יד, טו), הביטו אל אברהם אביכם (ישעיהו נא, ב). שהקב"ה אומר לאברהם אבינו: כִּי בִּיצְחָק יִקְרָא לְךָ זָרַע (בראשית כא, יב), ואח"ז הוא אומר לו: וְהָעֵלְהוּ שָׁם לְעֵלָה (שם כב, ב), איך אפשר להבין את שניהם? ואברהם אבינו לא עבר לו הרהור, הקב"ה אומר - הקב"ה יודע.

אנחנו לא יודעים להעריך מזה רגע של אמונה, מזה

שאדם בפחד ודוקא אז נשען על הקב"ה, שאדם שומע שמגיעים לארץ אוניות מלחמה סיניות, רוסיות, טילים, ואיראן, הקב"ה ברגע בקלי קלות בלי שום רעש יכול למגר את הכל.

הצער הכי גדול - הריחוק מהקב"ה

זה הפר' של אמונה, שאברהם אבינו התבונן בבריאה וראה כמה ה' טוב, כמה רחום וחנון, כמה הוא גדול, זה הביא אותו להקים את כל מפעלי הקירוב, וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְחָרָן (בראשית יב, ה), למה? בגלל שהצער הכי גדול בעולם זה שאדם רחוק מהקב"ה, כולו פחד, כולו מכאובים, כולו יסורים, כמה צריכים להתמלאות רחמים עליהם, ולנסות לחזק אותם, כמה אדם יכול ללכת בדרכיו ולהיות רופא לשבורי לב.

לסחוב את החבילה הנכונה

לראות כ"כ הרבה אנשים רחוקים, בחי' של: מעשה ידי טובעים בים, ואפי' אפשר לראות ת"ח אבל רח"ל רואים על הפרצוף שלו... ככה לא נראה יהודי שמאמין בהקב"ה, צריך לראות אדם שמח, מה שייך יותר אושר מזה!?! לפעמים רואים אנשים שקשה להם, והם סוחבים כבד את החיים, כמו שאומר המגיד מדובנא: וְלֹא אֲתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב - כִּי יַגִּיעַתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל (ישעיהו מג, כב), אם אדם לא נראה שמח, זה אומר שהוא לא סוחב את החבילה הנכונה, אם אדם רואים עליו שכל כולו מכווץ מפחד, ז"א, שהוא לא מחובר להקב"ה, כמה צריך לקחת אנשים כאלה ולחזק אותם, כמה צריך לקפוץ על הזדמנות כזו.

וְהַשְׁבֵּת אֶל לְבָבְךָ... (דברים ד, לו)

הקב"ה מנהל את העולם, כל בר דעת, ואפי' אדם שיש לו מיליגרם של שכל יודע את הדבר הזה, אבל יש ידיעה שאדם יודע אותה בראש, אבל בלב שלו היא לא נמצאת, אנחנו מתפללים: וחננו מאיתך דעה בינה והשכל מזה דעה? חיבור, שאדם יהיה מחובר לידיעות שלו, יש פער עצום בין הידיעה השכלית לבין הלב, לפעמים הוא רחוק מיליארדי שנות אור מהמקום של השכל. וזאת העבודה. ככל שאדם מחובר יותר לחדשות ולפרשנויות ולניתוחים הוא בעצם מבעיר שריפה עצומה בנשמה שלו, כיון שכל הזמן הוא שומע: צה"ל צה"ל צה"ל, צה"ל בחוץ, צה"ל בפנים, צה"ל עושים ככה, צה"ל מחכה, צה"ל זורק פצצות, אסטרטגיות כאלה, והפתעות כאלה, כל

הזמן פרשנים ומומחים, וצריך ככה וצריך ככה, גם בעיתונים, גם בעיתונים חרדים, כל הזמן הוא קורה.

האמונה - הערובה היחידה

וזה ממש רחוק רחוק מהאמונה האמיתית שהקב"ה מנהל את העולם, זה רחוק מאוד, וככל שהוא שומע יותר חדשות הוא מרחיק את עצמו, עכשיו אנחנו נמצאים במצב כ"כ מתוח, ואנחנו יודעים שרק האמונה המוחלטת היא ההצלה היחידה בעולם.

צריך לרצות יותר, ולהתפלל יותר, וממש יבכה ע"ז, שהוא יזכה להאמין שהנושאת מטוסים הזו, ושהחיילים האלו.. ושהקב"ה מחליט מתי הם יכנסו ואיך הם יכנסו, ומה יהיה שם, הכל הכל תלוי אך ורק בבורא עולם, ו-אין עוד מלבדו (דברים ד, לה), ואין שום רצון כלל חוץ מרצונו ית'.

השער הראשון להתחזקות באמונה...

ואנחנו חיים בדור של חדשות, שהכל כל הזמן ידיעות רצות, כמה צריך להתחנן להקב"ה לא ליפול ברשתות האלה, זה רשתות כ"כ איומות ונוראות, כל הזמן אדם נבהל, למה אתה נבהל? אתה נבהל כי אתה באמת חושב שיש כאן משהו חלילה.. זה הרי ממש ע"ז, לחשוב שיכול לקרוא לך משהו בלי הקב"ה - זה כפירה הכי גדולה, לחשוב שיש משהו שהוא לא בשליטה של מלך העולם.

וזה הניסיון הגדול, כמה צריך לברוח מהאזורים המסוכנים האלו, וכל הזמן להתחנן להקב"ה שבכל מה שאנחנו רואים נראה אותו ית', נראה את ה-אין עוד מלבדו, נראה את היחוד השלם, נראה את טוב ה', ונבין שהקב"ה - ברחמים גדולים - רוצה שנתקרב אליו, ושנאהב אותו, ושנדבר אתו, ושנשען עליו, ושלא נפחד. אלו דברים ממש כ"כ בסיסיים, וזה אני חושב שהצעד הראשון של אדם שרוצה להתקרב לשערי אמונה זה קודם כל, לברוח מחדשות, לברוח כמו מאש מחדשות, מה צה"ל יעשה? ומה החמאס יגיב? רק לנסות ולבקש ולהתפלל, ולחפש שמות של אנשים שבויים ונמצאים בצער ולהתפלל עליהם מהלב, בן אדם בפרק תהילים יכול להציל את כל עם ישראל, - צריך להאמין בכל לב - שזה כוח יותר חזק ממיליון פצצות אטום.

בריחה מאזור של מוקשים

אני חושב שהדבר הכי נכון בעולם: להוריד את הסקרנות

הבלתי נתפסת הזאת לחדשות, ואני אומר את זה גם לעצמי, אדם צריך כ"כ להבין שהוא נכנס לאזור כ"כ בעייתי, ששם כמעט לא שייך לא ליפול, שברגע שאדם קורה על רוסיה, וסין, ביידן "שמיידן", והוא אוטומטית נדמה לו שהבובה הזאת על חוט היא עצמאית רח"ל.

דאגה - הזמנה להיסמכות על ה'

אנחנו כולנו רוצים לחיות בעולם בלי דאגות, אבל הדאגה היא הדבר הכי טוב בעולם, **כי דאגה זה בעצם הזמנה להישענות על ה'**, זה יכול לקרב את האדם לבור"ע, שזה התכלית של הבריאה, ועיקר נתינתה של התורה - אומר הגאון מוילנא - כדי שישימו בטחונם בה', וככל שיש יותר מצב מתוח ככה אפשר יותר לשים בטחון בה', כי ביום רגיל שהכל בסדר, והכל רגיל, ויש לי כסף, קשה לבטוח, רק שאדם כל הזמן צריך לבקש ולהתחנן: לישועתך קויתי ה', רבש"ע, אתה ביטחוני, אתה פתרוני, ותנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, שיהיה ליבי נכון ומסור בידך, שלא אשכחך, כל הזמן לוודא שאנחנו בעניין האלוקי, בראיה הנכונה, בראיה שאין כלום, ואין חיילים, ואין צבא, והכל זה ניסיון.

מתחת לכל קושי מטמון רב

דוד המלך אומר: אם תִּחַנֶּה עָלַי מִחַנֶּה לֹא יִירָא לְבִי (תהלים כז, ג), איך יכול להיות שדוה"מ אומר להקב"ה: אם אתה תחנה עלי צבא מטורף, עם מיליארד פצצות אטום, אני לא מפחד, למה? כי אני יודע שזה ניסיון, כי אני יודע שזה ממך, כי אני יודע שזה לטובתי, כי אני יודע שזה יציל אותי, כי אני יודע שזה מטמון של "אמונה" ששווה מיליארדים מתחת לקושי הזה, כמה צריך להתחזק דוקא בימים האלו. הקב"ה יזכה אותנו.

ניתן לקבל את הגליון במייל

e0527167700@gmail.com

לפרטים, לתרומות, להערות ולהארות

052-716-7700